

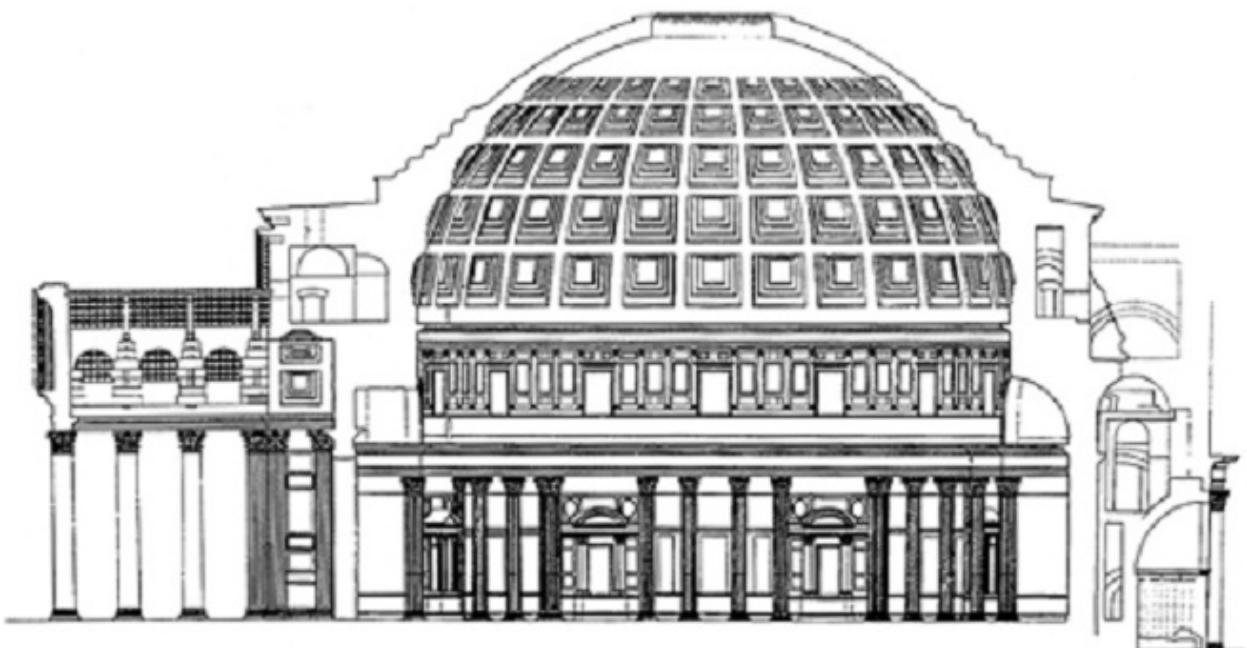
Arkkitehtuuri & Valo

1. Valo struktuurin esiin tuojana

Pantheon

Pantheon (m.kreik. Πάνθειον, *Pántheon*, kaikkien jumalien temppeli) on parhaiten säilynyt antiikinaikainen monumentti Roomassa. Se rakennettiin alun perin pyhäköksi seitsemälle planeetalle ja niiden jumalille. Nykyään se toimii katolisena kristillisenä kirkkona. Pantheonin pyöreä cella kupoleineen on maailmankuulu, ja sitä ovat myöhempien sukupolvien arkkitehdit ihailleet ja jäljitelleet. Rakennukseen on haudattu kuuluisia henkilöitä, kuten Rafaello ja yhdistyneen Italian ensimmäinen kuningas Vittorio Emanuele II. Sanaa onkin myöhemmin käytetty valtionjohtajien ja suurmiesten hautapaikasta, kuten Pariisissa.^[1] Pantheonin kupoli on halkaisijaltaan 43,44 m ja se on maailman suurin raudoittamattomasta betonista rakennettu kupoli.

[https://fi.wikipedia.org/wiki/Pantheon_\(Rooma\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Pantheon_(Rooma))

**Ylösnousemuskappeli
Erik William Bryggman
1941**

Alttariseinän köynnös luo sivuvalossa kauniin struktuurin.

Erik William Bryggman oli yksi varhaisimmasta funktionalismin edustajista suomalaisessa arkkitehtuurissa.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Erik_Bryggman

**Neanderthal Museum
Barozzi Veiga
2010**

Valo korostaa sisätilan fyysisyyttä, tuoden esiin seinä pinnan karheudesta lankeavat varjot.

<http://barozziveiga.com/project/#456>

2. Valo struktuurin hävittäjänä

**Hyvän Paimenen kirkko
Juha Leiviskä**

Pystyrakenteille lankeava valo hävittää seinän fyysisen olemuksen.

Hyvän Paimenen kirkko (vuoteen 2002 asti **Pakilan kirkko**) on Pakilan seurakunnan kirkko Helsingissä. **Juha Ilmari Leiviskä** on suomalainen arkkitehti ja akateemikko. Häntä pidetään Suomen nykyarkkitehdeista kansainvälisesti tunnetuimpana. Leiviskän sakraaliarkkitehtuurin kaarta on luonnehdittu ainutlaatuiseksi koko maailmassa. Hän on voittanut useita palkintoja, muun muassa Carlsbergin arkkitehtuuripalkinnon (1995) ja Antonio Feltrinelli -palkinnon (2008). Vuonna 1992 hän sai Pro Finlandia -mitalin ja akateemikoksi hänet nimitettiin vuonna 1997.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Hyv%C3%A4n_Paimenen_kirkko
https://fi.wikipedia.org/wiki/Erik_Bryggman

**Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli
Matti Sanaksenaho
2005**

Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli on Turun Hirvensalossa sijaitseva liimapuurakenteinen kappeli. Se vihittiin käyttöön helluntaina 15. toukokuuta 2005. Kappelin suunnittelukilpailun voitti tammikuussa 1996 Matti Sanaksenahon työ *Ikthys* (m.kreik. ΙΧΘΥΣ). Lasimaalaukset ovat taiteilija Hannu Konolan käsialaa. Alttari, penkit ja puuovet ovat Kain Tapperin suunnittelemat.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Pyh%C3%A4n_Henrikin_ekumeeninen_taidekappeli

3. Valon siirto haluttuun paikkaan

Valo siirretään haluttuun kohtaan erilaisien rakenteiden avulla.

Contemporary Arts Center Córdoba Nieto Sobejano Arquitectos 2013

<http://www.archdaily.com/354500/contemporary-arts-center-cordoba-nieto-sobejano-arquitectos>

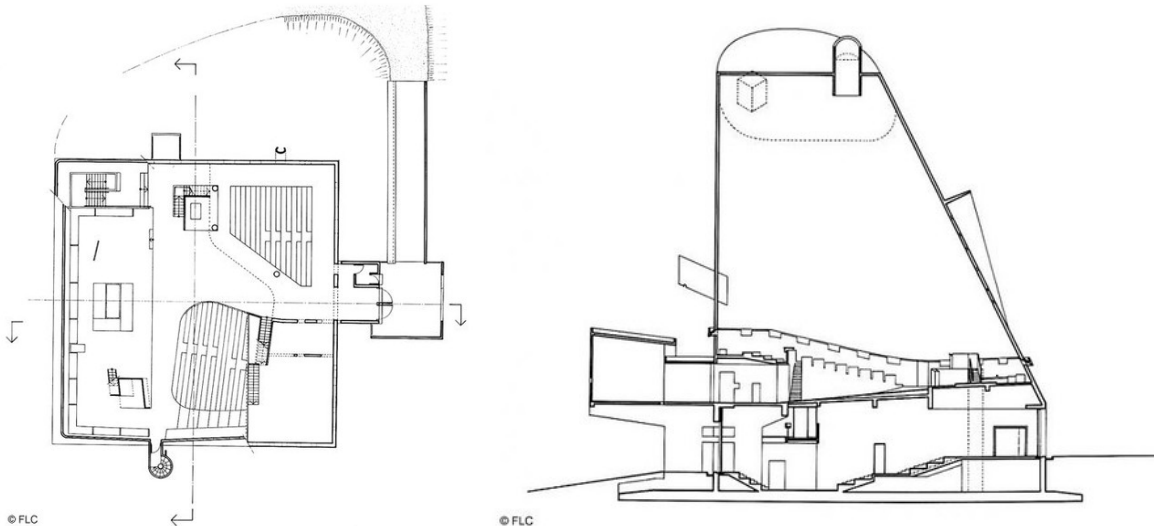
Saint-Pierre, Firminy Le Corbusier 2006

Natural light floods in through light boxes and through a series of organized openings that are a direct reference to the constellation Orion. The light boxes are designed in a way that will bring light to the altar on specific religious holidays, like Good Friday and Easter Sunday.

Corbusier uses the spirituality of geometry to create the overall form; a square base that projects upwards to a circle depicts the metamorphosis and transition from earthly to spiritual realm, and the cosmological basis is revealed in the constellation windows and angle of the roof towards the sun.

The building was completed in 2006 by French architect Jose Oubrerie, who studied under Corbusier for many years.

<http://www.archdaily.com/108054/ad-classics-church-at-firminy-le-corbusier>

4. Suojautuminen valolta

Perinteisessä itämaisessä arkkitehtuurissa halutaan suojautua katseelta ja suoralta auringon valolta. Arkkitehtuurissa se on johtanut erilaisiin semi-transparentteihin rakenteisiin.

Arabi-instituutti
Jean Nouvel
1987

Julkisivu reagoi auringon valon kanssa, avaten ja sulkien julkisivun aukotusta valon määrän mukaan.

<http://www.jeannouvel.com/en/desktop/home/#/en/desktop/projet/paris-france-arab-world-institut1>

The Louvre Abu Dhabi Museum
Jean Nouvel

Valolla ja varjolla on luotu hämyisä ja rauhallinen ympäristö. Rakennuksen muoto viittaa perinteiseen arabialaiseen kupolimuotoon joka hakee inspiraation mashrabiyya (koristekuvio joka peittää ikkunan) arkityypistä.

<http://louvrebudhabi.ae/en/building/pages/architecture.aspx>

5. Valolla verhoaminen

Peter Zumthor

Chur:n Rooman valtakunnan arkeologisen löydön suojarakennuksen puu säleikkö muodostaa verhomaisen pinnan.

<http://www.arcspace.com/features/atelier-peter-zumthor/shelters-for-roman-archaeological-site/>

Traditionaalinen japanilainen tila

Japanissa valo tuodaan rakennukseen valoa läpäisevän paperiseinän läpi, joka jakaa valon tasaisesti tilaan.

**Kolumba museo
Peter Zumthor**

Julkisivun aukotettu tiilimuuraus viestii vanhaa tiilimuurausta uudella tavalla. Luoden massiivista tiilimuurista pitsimäisen verhon.

<http://www.archdaily.com/72192/kolumba-museum-peter-zumthor>

**Light in Water
2015, paris
DGT Architects**

Installaatio luo vesiverhon ja valon avulla immateriaalisen liikkuvan seinäpinnan.

<http://www.designboom.com/architecture/light-in-water-installation-dgt-architects-03-31-2015/>

7. Valo ja väri

**Casa Gilardi,
Luis Barragán**

Valo vahvistaa tilan värejä ja muuttaa niitä valon määrän vaihtuessa päivän kierron mukaan.

<http://www.archdaily.com/102599/ad-classics-casa-barragan-luis-barragan>

James Turrell
Window

Amerikkalainen taiteilija James Turrell (1943) keskittyy valon ja tilan suhteeseen. Teoksessa väri ei ole niinkään seinäpinnoissa, vaan täyttää tila. Väriin olemus muuttuu valon avulla pinnasta tilalliseksi.

<http://jamesturrell.com/work/type/window-series/>
<https://vimeo.com/200615754>

James Turrell
Aten Reign
New York Guggenheim

The project „Aten Reign“ will draw away the attention from the built environment and toward the interior as a space of light. The rotunda will only be experienced from below – not as an open void to be looked across, to emphasize the sky perspective. Daylight will enter from the oculus down to several layers of a massive assembly suspended from the ceiling of the museum. Five elliptical rings with coloured light will surround the core daylight eye. Again, the technical infrastructure will be mostly hidden from view to focus on the visual perception and not the light technology and the constructive details. This installation once again underlines Turrell’s light perspective: “My art is about your seeing.”

<http://web.guggenheim.org/exhibitions/turrell/>

8. Henkinen ja fyysinen valo

Valolla korostetaan rakennuksen fyysistä ja henkistä eroa.

Valon kirkko, Osaka
Tadao Ando
1989

Tadao Ando (1941) on japanilainen arkkitehti. Hän on yksi Japanin merkittävimmistä nykyarkkitehteista, joka tunnetaan erityisesti minimalistisista betonirakennuksistaan.

Valon kirkossa korostuu henkisen valon ja fyysisen muodon kohtaaminen.

<http://www.archdaily.com/101260/ad-classics-church-of-the-light-tadao-ando>

Ronchampin kappeli
Le Corbusier
1954

Ronchampin kappelia, viralliselta nimeltään **Chapelle Notre Dame du Haut**, pidetään yhtenä ranskalais-sveitsiläisen arkkitehti Le Corbusierin parhaista töistä ja yhtenä 1900-luvun kirkkoarkkitehtuurin merkittävimmistä teoksista. Vuonna 1954 valmistunut kappeli sijaitsee korkealla kukkulalla Ronchampin kunnassa lähellä Belfortin kaupunkia itäisessä Ranskassa. Se rakennettiin toisessa maailmansodassa täysin tuhoutuneen, 300-luvulta peräisin olleen pyhiinvaelluskappelin tilalle.

Kappeli on ainutkertainen Le Corbusier'n tuotannossa sikäli, että se poikkeaa hänen omista standardointia ja kone-estetiikkaa ihailevista periaatteistaan. Hän suunnitteli kappelin täysin sijoituspaikan ehdoilla, mutta käytti kuitenkin hyväksi kehittämänsä Modulor-mitoitusjärjestelmää.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Notre_Dame_du_Haut
<http://www.archdaily.com/84988/ad-classics-ronchamp-le-corbusier>

9. Valon liike

Capilla San Bernardo
Nicolas Capodónico
La Playosa, Córdoba, Argentina

Kuten Pantheonin katon valoaukosta lankeava valo kiertää rakennuksen päivän kuluessa San Bernardon kappelin alttariristi muodostuu ja hajoaa päivän valossa.

Located in the Pampa plains, in the east of the province of Cordoba, Saint Bernard's Chapel (the local patron saint) rises in a small grove, originally occupied by a rural house and its yards, both dismantled in order to reuse their materials, especially its one-hundred-year-old bricks. The site does not have electricity or any other utilities; nature imposes its own conditions.

Currently we all know Jesus Christ only carried the transverse pole on his back on his way to Gólgota. The crucifixion is conceptually completed with the reunion of both poles, recreating the cross. Every day, the shadows of the poles make their way separately, just as in the "Via Crucis", to finally meet and recreate the cross, not a symbolic cross but a ritual one, where the Passion happens again every day thanks to the sun, acquiring a cosmic dimension.

<http://www.archdaily.com/787710/capilla-san-bernardo-nicolas-campodónico>
<https://vimeo.com/157281749>

10. Valo taiteessa, valolla aikaan saatuja muotoja

Line Describing a Cone
Anthony McCall
1973

Pimeään tilaan on luotu immateriaalisia muotoja käyttäen erilaisia valon projektioita.

Anthony McCall (born 1946) is a British-born New York based artist known for his 'solid-light' installations, a series that he began in 1973 with "Line Describing a Cone," in which a volumetric form composed of projected light slowly evolves in three-dimensional space.

<http://www.tate.org.uk/art/artworks/mccall-line-describing-a-cone-t12031>

James Nizam Trace Heavens

In his *Thought Form* series, Nizam harnesses the sun's rays and contorts them into geometric shapes: a cube, overlapping triangles, a tetrahedron. Working in a darkened studio, the artist allowed in a single concentrated beam and documented its movement, deflecting it between precisely angled mirrors around the room. Even with the aid of artificial fog to highlight its presence, the streak of light was only traceable for about 3-5 bounces; for more complicated constructions Nizam would record the light through multiple exposures over time, with the mirrors' placements carefully calibrated to compensate for the sun's constantly changing position, and willfully defying the notion that a photograph captures a single moment in time. Viewing these abstract, linear forms their planes jump into the foreground then back, literally destabilizing the idea that photography offers an objective or static point of view.

James Nizam, process view of creation of *Shard of Light*

Although many of his endeavours result in a photograph, these document Nizam's skill as a sculptor: his facility with space, his interest in the physicality of materials, and his ability to conceptualize three-dimensionally. Like Gordon Matta-Clark before him who was best known for his "building cuts" in which he radically intervened in existing constructions—for example, removing sections of a structure's floor, ceiling and walls—in *Shard of Light*, Nizam commandeered a decrepit house slated for demolition on the River Road in Delta and cut a structural incision through the roof and wall. He then rebuilt this cut to a one-inch thick slit to create and photograph a sculpture produced from the sun's rays that cast a shimmering curtain recalling early Renaissance annunciation paintings. This gentle flood of sunlight which cuts a diagonal swath across the room uses the space itself as a camera of sorts – an image-making device responding to and recording the existence of light. Here, the light itself functions as both material and subject.

Nizam's architectural interventions continue in the work *Drill Holes Through Studio Wall*, the title of which explains the artist's process but does nothing to convey the luminous magic of the resulting backlit photograph which seems more like a document of a celestial phenomenon than a studio-generated image.

Piercing hundreds of holes of varying sizes through the wall of his studio to form a perfect circle, the resulting glowing orb conjures the astral, the solar and the cosmos at large. With his interest in channelling light, Nizam has tapped into a centuries-old captivation with and mythologizing of the sun and its movement, a fascination that bewitched entire ancient civilizations that built observatories and structures just to trace its movement and honour it.

<http://hereelsewhere.com/see/james-nizam-trace-heavens/>

Diana Ramaekers LichtRouten

Diana Ramaekers on yksi Eurooppalaisista taiteilijoista joka tutkii valoa taiteen muotona. Hän keskittyy objektin dialogiin valon kanssa ajassa objekti tilassa.

http://lichtrouten.com/?page_id=840

United Visual Artists Momentum

Taiteilijaryhmä sekoittaa tilan ja ajantajun valon avulla.

United Visual Artists invites you to experience 'Momentum', a carefully choreographed sequence of light, sound and movement, which responds to the unique space of The Curve. Visitors enter the darkened Curve gallery to see what seems like torch lights swinging back and forth on pendulums. It's unnerving to stand alone in the darkness and visitors might find their pace quickening when moving between the spotlights, with the metallic chimes projected through the gallery further adding to this calm yet creepy mood. Suddenly the installation grinds to a halt. You are plunged into darkness. It is claustrophobic — are the walls closing in? The lights come back on but this time from the top of the pendulums in a more diffuse manner. The soundtrack picks up and more people become visible through the haze.

<https://uva.co.uk/>

11. Valo taiteen osana

Meeting James Turrell

James Turrell tuo taivaan osaksi tilaa. Kirkas pilvetön taivaan kaari ikään kuin laskeutuu teoksen tasoon ja tuo taivaan sinisen pinnan käsinkosketeltavaksi.

<https://www.moma.org/calendar/exhibitions/3643?locale=en>

St. Ignatius:n kappeli
Steven Holl
1994 – 1997

Seven bottles of light in a stone box; the metaphor of light is shaped in different volumes emerging from the roof whose irregularities aim at different qualities of light: East facing, South facing, West and North facing, all gathered together for one united ceremony. Each of the light volumes corresponds to a part of the program of Jesuit Catholic worship. The south-facing light corresponds to the procession, a fundamental part of the mass. The city-facing north light corresponds to the Chapel of the Blessed Sacrament and to the mission of outreach to the community. The main worship space has a volume of east and west light. At night, which is the particular time of gatherings for mass in this university chapel, the light volumes are like beacons shining in all directions out across the campus.

<http://www.stevenholl.com/projects/st-ignatius-chapel>

Jurgen Albrecht ja Isabelle Mars

Jürgen Albrechtin ja Isabelle Marsin teokset ovat abstrakteja sommitelmia, joiden väriskaala vaihtelee läpäisemättömästä mustasta kirkaaseen valkoiseen. Teokset eivät ole kuvia eivätkä esineitä, vaan kolmiulotteisia kenttiä, jotka ilmestyvät vain valossa. Olennaista on tila, jossa teos sijaitsee. Teokset ovat tilallisia illuusioita: ulko- ja sisäpuoli sulautuvat toisiinsa. Visuaalisessa labyrintissa valon kaksijakoinen luonne heijastuu sekä materiaaliseksi että immateriaaliseksi ilmiöksi.

http://lichtrouten.com/?page_id=652&lang=en

Tehtävänanto, valolaatikko

Noin 25x25x25cm laatikko valmistetaan 3mm valkoiseta kapalevystä. Laatikon katto ja oikea seinä jätetään irralliseksi. Näihin pintoihin tehdään aukkoja, joista valo lankeaa sisään laatikkoon. Laatikon sisään rakennetaan muotoja ja tiloja, joihin valo lankeaa. Laatikon etuseinään 5x5cm:n aukko tarkastelua varten.

